

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ΄	ΚΑΤ. ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ, ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και ασκήσεις		2	15
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ -- Μεταπτυχιακό σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίσουν τα βασικά ζητήματα, τη θεωρία και μέθοδο, καθώς και τις σύγχρονες τάσεις της έρευνας σχετικά με τις «βοηθητικές επιστήμες» της Διπλωματικής, της Σφραγιστικής και της Νομισματικής. • Κατανοήσουν την αξία των αντίστοιχων διπλωματικών, σφραγιστικών και νομισματικών τεκμηρίων για την ανασύσταση πτυχών της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής, εκκλησιαστικής και πνευματικής ιστορίας στο δυτικό Μεσαίωνα και στο Βυζάντιο • Γνωρίσουν να αποκρυπτογραφούν βασικά στοιχεία των εν λόγω τεκμηρίων • Μπορούν να παρουσιάσουν ένα αντίστοιχο τεκμήριο και να το εντάξουν στο ευρύτερο περιβάλλον παραγωγής του • Μπορούν να συνδυάζουν τεκμήρια διαφορετικής προέλευσης για την ανασύσταση πτυχών της ιστορικής πραγματικότητας του Βυζαντίου και του Δυτικού Μεσαίωνα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τα βασικά ζητήματα, τη θεωρία και μέθοδο, καθώς και τις σύγχρονες τάσεις της έρευνας σχετικά με τις παλαιότερα νοούμενες ως «βοηθητικές επιστήμες» της Διπλωματικής, της Σφραγιστικής και της Νομισματικής. Επίσης, μέσω της εξέτασης και ανάλυσης επιλεγμένων αντίστοιχων διπλωματικών, σφραγιστικών και νομισματικών τεκμηρίων, καθίσταται σαφής η αξία αυτών των τεκμηρίων για την ανασύσταση πτυχών της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής, εκκλησιαστικής και πνευματικής ιστορίας στο δυτικό Μεσαίωνα και στο Βυζάντιο. Ακολούθως, οι φοιτήτριες/φοιτητές αναλαμβάνουν την εξέταση και παρουσίαση τεκμηρίων που τους ανατίθενται, αποκρυπτογραφώντας βασικά στοιχεία των εν λόγω τεκμηρίων και εντάσσοντάς τα στο ευρύτερο περιβάλλον παραγωγής τους, απόλυσης ή έκδοσής τους, καθώς και στην σχετική δραστηριότητα των φορέων έκδοσης.

Μέσω της παρουσίασης παραδειγμάτων, της συζήτησης ερωτημάτων και της ανάδειξης των επιλογών και αποφάσεων που καλείται να λάβει ο ερευνητής /η ερευνήτρια, επιδιώκεται ο ιστορικός υπομνηματισμός του κάθε τεκμηρίου. Επίσης, δίδονται τα θεωρητικά, μεθοδολογικά και τεχνικά εφόδια προς συνδυασμό τεκμηρίων ποικίλης προέλευσης/ένταξης για την ανασύσταση πτυχών της ιστορικής πραγματικότητας του Βυζαντίου και του Δυτικού Μεσαίωνα. Στο πλαίσιο του σχετικού εφοδιασμού προσφέρεται παρουσίαση των δυνατοτήτων που οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν στο ευρύτερο κοινό, αλλά ιδίως στον ερευνητή.

Το μάθημα αποτελείται από τις εξής ενότητες:

1. Διπλωματική: Βυζαντινά και Μεσαιωνικά Έγγραφα. Φορείς απόλυσης, τύποι εγγράφων, αποκρυπτογράφιση τύπων και τόπων
2. Βυζαντινά και Δυτικά Μεσαιωνικά Έγγραφα ως πηγή για την κοινωνική, οικονομική, πολιτική, εκκλησιαστική και πνευματική ιστορία. Παραδείγματα και επισημάνσεις. Εισαγωγή σε ηλεκτρονικές βάσεις διπλωμάτων
3. Σφραγιστική, Σφραγιδογραφία, Σιγίλλογραφία: Βυζαντινές και Δυτικές Μεσαιωνικές Σφραγίδες. Η άσκηση της εξουσίας, τα αξιώματα και η παρουσία. Εντοπισμός τύπων και προτιμήσεων
4. Βυζαντινές και Δυτικές Μεσαιωνικές Σφραγίδες ως πηγή για την κοινωνική,

<p>οικονομική, πολιτική, εκκλησιαστική και πνευματική ιστορία. Παραδείγματα και επισημάνσεις. Εισαγωγή σε ηλεκτρονικές βάσεις σφραγίδων</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Βυζαντινά και Μεσαιωνικά Νομίσματα. Οικονομία, Πολιτική, Ιδεολογία 6. Το νόμισμα ως μέσο επικοινωνίας και ιδεολογίας στον μεσαιωνικό κόσμο 7. Τύποι νομισμάτων και εικονογραφία. Οικονομία, πίστη και ιδεολογία στο Βυζάντιο και στον δυτικό Μεσαίωνα. Εισαγωγή σε ηλεκτρονικές βάσεις νομισμάτων 8. Συνδυαστική προσέγγιση Διπλωματικής, Σφραγιστικής και Νομισματικής στον Μεσαιωνικό Κόσμο 9. Παρουσιάσεις εργασιών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Υβριδικές διαλέξεις	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Πλατφόρμα σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας Πλατφόρμα ασύγχρονης διδασκαλίας Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης (ZOOM)	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	50
	Εργαστηριακή Άσκηση	20
	Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	65
	Μελέτη βιβλιογραφίας	90
	Σύνθεση εργασίας	100
	Συνεργασία με τους διδάσκοντες	50
	Σύνολο Μαθήματος	375
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις • Γραπτή εργασία 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Alexander Beihammer – Maria Parani – Christopher Schabel (επιμ. έκδοσης), <i>Diplomatics in the Eastern Mediterranean, 1000-1500. Aspects of Cross-Cultural Communication</i>, Leiden 2008.</p>

Philip Grierson, *Βυζαντινή Νομισματοκοπία*, μετάφρ. Βαγγέλης Μαλαδάκης, επιμ. μετάφρ. Κωστούλα Σκλαβενίτη, Αθήνα 2007.

Ιωάννης Καραγιαννόπουλος, *Βυζαντινή Διπλωματική, Α: Τα αυτοκρατορικά έγγραφα*, Θεσσαλονίκη 2016.

Βάσω Πέννα, *Το Βυζαντινό Νόμισμα. Μέσο συναλλαγής και Έκφραση Αυτοκρατορικής Προπαγάνδας*, Λευκωσία 2002.

Αλέξιος Γ. Κ. Σαββίδης – Ελένη Λιάντα, *Βυζαντινά Νομίσματα & Νομισματική (4ος-15ος αιώνες). Μια σύνοψη*, επιμ. εκδόσεως Γεωργία Ξανθάκη-Καραμάνου, Αθήνα 2019.

Δημήτριος Τσουγκαράκης, *Εισαγωγή στη Βυζαντινή Σφραγιδογραφία*, νέα έκδοση επαυξημένη, Αθήνα 2021.